

ЫР СĀМАХРАН ХАКЛИ СҪУК

ЭЛПИПЕ АРЛАНСЕМ

Фотоюмах

(Чи пёчёк куракансем валли)

Шупанкарта, пысăк чул суртра, пиллĕкмĕш хутри хватерте, пĕр хĕрача пурăнать. Элпи тесе чĕнесĕĕ ăна.

Элпи - хавас кăмăллă маттур хĕрача.

Унăн ашшĕ те, амăшĕ те пур.

Элпи шула суремест-ха, вăл пиллĕк кăна тулгарнă. Савăнша кунĕпе килте, пуканийĕсемпе вылят: вĕсене валли тумтир сĕлет, вĕсене ўкерме, теттесем тума вĕрентет. Хăш-пĕр чухне унăн пуканийĕсем кĕтмен сĕртен чирлесĕĕ те тата. Элпи вара вĕсене чăн-чăн тухтăр пекех сиплет. Нихăсан та ёссĕр лармасть пёчёк Элпи.

Анчах пĕррехинче ăна кĕтмен сĕртен тунсăх пулса кайрĕ. Унăн нимĕн тавасси те килми пулчĕ.

- Мĕн пулчĕ сана, ачам? - кулянса ўкрĕç хĕрачан ашшĕпе амăшĕ.

- Пĕлместĕп, - терĕ Элпи. - Пуканесемпе вылятăп-вылятăп, каласатăп-каласатăп, вĕсем ним те шарламаçĕ. Укол тусан та йĕмесĕĕ. Чĕрĕ пукане кирлĕ мана!

- Юрĕ, - килĕшрĕ, сакна илтсен, Элпи ашшĕ. - Тупса парăп сана чĕрĕ пукане.

- Чăнах-и? - савăнса кайрĕ Элпи. - Ой, мĕнле лайăх пулать!

Вăл вара, савăнса, каллех кулса ячĕ.

Тепĕр кунне Элпи ашшĕ пёчёк хĕрĕ валли парне илсе килчĕ.

“Мĕн ку?” - тĕлĕнсе пăхрĕ Элпи.

Ку - алла хăнăхнă пёчёк арлан пулчĕ. Питĕ хитре вăл, юр пек шап-шурă. Кун пек арлансем уй-хирти арлансенчен чылай енчен уйрăлса тăрасĕĕ, вĕсем сынсемпе пĕрле лайăх пурăнаçĕ.

Элпи хайĕн шурă чĕрчунне чунтан-чĕререн юратса пăрахрĕ. Арлан та хайĕн хуcине питĕ кăмăлларĕ: унтан ништа та юлмарĕ, ялан унша пĕрле сурерĕ.

Часах пёчёк хĕрачапа арлан уйрăлми туссем пулса тăчĕс.

Элпи арлан тусне кашни кун апат ситерет, йăвине тасатать, унша вылят.

Элли арланё питё маттур, хуҗи пекех, кунёпе лара-тара пѐлмест, ялан ёҗлет, урай тѐрѐх тем шыраса чупать. Пѐрре-хинче тата вѐл кѐтмен сѐртен пач! сұхалчѐ. Пѐтѐм кил-йыш-ѐпех шыраман вырѐн та хѐвармарѐс ѐна тупас тесе. Пурте шыраса вѐвѐнсан тин хайхи арлан йѐлттик! пуҗне пѐчѐк вит-ререн кѐларса пѐхрѐ. Акѐ ѐста пытаннѐ иккен вѐл, Элпин вылямалли пѐчѐк витрине кѐрсе ларнѐ.

- Анне, аты ѐна ят хуратпѐр, - терѐ пѐррехинче Элли.

- Аты, - килѐшрѐ унна амѐшѐ.

- Вѐл юр пек шап-шурѐ, савѐнна Юрпи тесе чѐнер, - сѐнчѐ Элли.

- Тѐрѐс, - терѐ амѐшѐ, - Юрпи пултѐр. Ку арлан - ама, савѐнна ѐна Юрпи ят питё килѐшет...

Сапла вара арлан Юрпи пулса тѐчѐ.

Элли хѐйѐн пѐчѐк тусне хѐма татѐкѐсемпе пластмассран шап-шурѐ хитре сұрт туса пачѐ. Юрпи савѐнта пурѐнма тытѐнчѐ.

Арлана хѐй сурчѐ питё килѐшрѐ. Вѐл вара унта пурѐнма куҗрѐ. Ирсерен хайхискер пѐртѐнчен тухать те малти ури-семпе кушак пек питне сѐвать. Кайран тин вара сѐтелѐ сине сѐме каять.

Юрпи ялан питё типтерлѐ, васкамасѐр апат сѐиет.

Унѐн сѐтелѐ те ялан тап-таса, унта нѐхѐсан та пѐр тѐпренчѐк татѐкѐ те пулмасть.

Сапла кун хыҗсан кун иртрѐ. Кѐтмен сѐртен Юрпи улшѐна пуҗларѐ: хѐйѐн пѐчѐк хуҗипе те вылями пулчѐ, ирхине апат сѐме парсан та сѐмесѐрех йѐвине каялла кѐре-кѐре кайрѐ. Кайран, Элли аяккалла кайсан, йѐвинчен тухса, сурчѐ тавра тем шыраса-шѐршласа сѐуре тытѐнчѐ.

Сакна Элли амѐшѐ курчѐ те:

- Пирѐн Юрпи хѐйне валли юлташ шырать, - терѐ. - Тепѐр арлан тупмалла пулать.

- Ой, - хавасланчѐ Элли, - пирѐн вара икѐ арлан пулать...

Тепѐр кунхине ашшѐ чѐнах та тепѐр арлан илсе килчѐ.

1977.